

WINDOWS 7

FÖRDJUPNING

INLEDNING

Mål och förkunskaper.....	5
Pedagogiken	5
Hämta övningsfiler.....	6

DEL I

I ANPASSA GRÄNSSNITTET

Kontrollpanelen	7
Söka i Kontrollpanelen	8
Kontroll av användarkonto (UAC).....	8
Teman	9
Fönsterutseende.....	11
Skrivbordsbakgrund	11
Skärmläckare.....	13
Spara eget tema	16
Ta bort tema.....	16
Energialternativ.....	17
Mappalternativ.....	18
Visning.....	20
Sökning	22
Taggar	22
Hjälpmiddelscenter	23
Bildskärmen.....	24
Mus eller tangentbord.....	24
Visuella alternativ för ljud.....	24
Extra övningar	25

2 INSTALLERA PROGRAM

Installera Windows 7	26
Nyinstallation.....	27
Uppgradering	30
Windows Update	31
Installera program	33
Installera program från Internet	33
Verifierad utgivare.....	34
Installera Windows Live Essentials	34
Avinstallera program	36
Installera teckensnitt.....	37
Hantera Windows-funktioner	38
Kompatibilitetsläge	39
Standardprogram.....	41
Ange standardprogram	41
Associera filtyper med program.....	42
Spela upp automatiskt.....	43
Programåtkomst och standardvärden ..	44
Extra övningar	45

3 INSTALLERA HÅRDVARA

Hantera hårdvara.....	46
Datorns portar	46
Trådlös överföring.....	47
Ansluta hårdvara.....	48
Drivrutiner	48
Ansluta usb-enheter.....	48
Lägga till skrivare	49
Hantera standardskrivare	50
Hantera ljud.....	51
Volymkontroll	51
Hantera högtalare.....	52
Ljdschema.....	53
Systemverktyg	54
Systeminformation.....	54
Enhetshanteraren	55
Drivrutiner.....	57
Hantera drivrutiner	57
Signerade drivrutiner	59
Verifiering av filsignatur.....	59
Extra övningar	60

4 KOMMUNIKATIONSVERKTYG

E-postservrar.....	61
Windows Live Mail	62
Skapa e-postkonto	62
Hantera e-postmeddelanden	64
Inställningar för standardformat.....	65
E-posttjänsten Hotmail.....	67
Kontakter	68
Windows Faxe och skanna	70
Faxe	70
Skanna	72
Extra övningar	74

5 MEDIEFUNKTIONER

Windows Media Player	75
Biblioteket	75
Lyssna på musik.....	76
Vyer	77
Hantera biblioteket.....	78
Rippa musik från cd.....	80
Kopiera (bränna) till cd.....	81
Ljudinspelaren	82
Visa filmer.....	83

Windows Live Photo Gallery.....	83
Visa bilder.....	84
Bildspel.....	85
Hantera bilder.....	86
Justera bilder.....	87
Windows Live Movie Maker.....	88
Lägga till videofiler.....	88
Spela upp.....	89
Redigera filmer.....	90
Spara projekt.....	91
Spara filmer.....	92
Extra övningar.....	93

DEL 2

6 SKYDDA DATORN

Windows Åtgärdscenter.....	94
Microsoft Security Essentials.....	96
Windows-brandväggen.....	98
Öppna och aktivera brandväggen.....	99
Hantera undantag.....	100
Windows Defender.....	101
Öppna och aktivera Windows Defender.....	102
Realtidsskydd.....	103
Sökalternativ.....	104
Användarrättigheter och konton.....	106
Kontotyper.....	106
Skapa och ändra konton.....	106
Avancerad användaradministration ...	109
Behörighet för lokala resurser.....	113
Detaljstyrd behörighet.....	113
Avancerade behörighetsinställningar .	115
Extra övningar.....	118

7 NÄTVERK

Allmänt om lokala nätverk.....	119
Fasta och trådlösa nätverk.....	119
Hårdvara.....	120
Nätverks- och delningscenter.....	121
Utforska nätverket.....	122
Välj en nätverksplats.....	122
Visa datorer/enheter i ett nätverk.....	123
Nätverksanslutningar.....	124
Konfigurera router.....	124
Inställningar för nätverksanslutning.....	125
Ansluta till trådlöst nätverk.....	126
Koppla från nätverket.....	127

Hantera objekt i nätverket.....	128
Dela ut resurser.....	128
Ansluta till utdelade resurser.....	130
Fjärrskrivbord.....	131
Tillåta fjärranslutningar.....	131
Ansluta till fjärrskrivbord.....	132
Extra övningar.....	135

8 INTERNET

Internetanslutningar.....	136
Internetanslutningar via bredband.....	136
Anslut till Internet.....	137
Inställningar för Internet Explorer.....	138
Säkerhetsnivå.....	138
Sekretess.....	140
SSL-certifikat.....	141
Webbläsartillägg.....	142
Inaktivera alla tillägg tillfälligt.....	142
Hantera tillägg.....	143
Extra övningar.....	144

9 UNDERHÅLL OCH FELSÖKNING

Säkerhetskopiering.....	145
Säkerhetskopiera data.....	145
Återställa säkerhetskopior.....	148
Skapa systemavbildning.....	149
Återställa tidigare versioner.....	150
Systemåterställning.....	151
Skapa återställningspunkt.....	151
Återställa systemet.....	152
Underhåll.....	153
Diskrensning.....	153
Diskdefragmenteraren.....	154
Avancerade startalternativ.....	155
Felsäkert läge.....	155
Loggboken.....	157
Fjärrhjälp.....	159
Tillåta fjärrhjälp.....	159
Använda fjärrhjälp.....	161
Ge fjärrhjälp.....	162
Extra övningar.....	163

10 PRAKTISKA ÖVNINGAR

SAKREGISTER

KORTKOMMANDON

6 Skydda datorn

Windows Åtgärdscenter	94
Microsoft Security Essentials	96
Windows-brandväggen	98
Windows Defender	101
Användarrättigheter och konton	106
Behörighet för lokala resurser	113
Extra övningar	118

Du kan även öppna Kontrollpanelen och klicka på System och säkerhet följt av Åtgärdscenter (System and Security, Action Center).

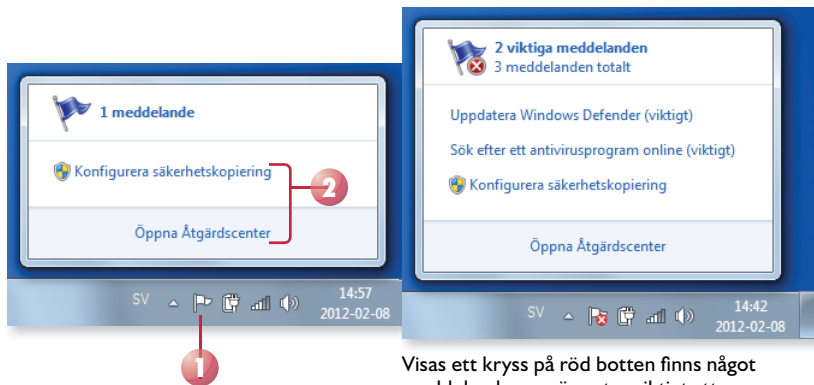
I detta kapitel får du bland annat lära dig hur Åtgärdscenter fungerar och vilka olika funktioner som finns för att skydda din dator.

WINDOWS ÅTGÄRDSCENTER

I Åtgärdscenter samlas viktiga meddelanden och varningar från de underhålls- och säkerhetsfunktioner som finns i Windows, bland annat Windows Defender och säkerhetskopiering. Om det finns något meddelande i Åtgärdscenter visas en ikon i meddelandefältet, klicka på ikonen för att visa meddelandet tillsammans med ett förslag på åtgärd.

Meddelandena i Åtgärdscenter visas med olika färg beroende på hur viktiga de är. Röda meddelanden är speciellt viktiga och bör åtgärdas omgående, det kan till exempel vara att antivirusprogrammet är gammalt och behöver uppdateras. Gula meddelanden innehåller rekommenderade åtgärder, till exempel att aktivera säkerhetskopiering av filer.

- 1 Om ikonen för Åtgärdscenter (Action Center) visas i meddelandefältet klickar du på den för att få information om de problem som hittats.
- 2 Klicka på något av meddelandena för att åtgärda just det problemet, eller klicka på **Öppna Åtgärdscenter** (Open Action Center) för att öppna Åtgärdscenter.

Visas ett kryss på röd botten finns något meddelande som är extra viktigt att åtgärda.

- 3 Klicka på pilen bredvid rubriken **Säkerhet** eller **Underhåll** (Security, Maintenance) för att visa mer information om respektive avsnitt. Klicka på pilen igen för att dölja detaljerna.

Här kan du ändra inställningarna för Åtgärdscenter.

Kontrollpanelen startside

- Ändra inställningar för Åtgärdscenter
- Ändra inställningar för User Account Control
- Visa arkiverade meddelanden
- Visa prestandainformation

Se även

- Säkerhetskopiering och återställning
- Windows Update

Granska nya meddelanden och lös problem

Ett eller flera problem som du kan granska har identifierats i Åtgärdscenter.

Säkerhet

Skydd mot spionprogram och oönskade program (Viktigt) Uppdatera nu

Windows Defender är inaktuell. Inaktivera meddelanden om skydd mot spionprogram och liknande Skaffa ett annat antispiönprogram online

Virussydd (Viktigt) Hitta ett program online

Det gick inte att hitta några antivirusprogram på datorn. Inaktivera meddelanden om virussydd

Underhåll

Konfigurera säkerhetskopiering Konfigurera säkerhetskopiering

Nätverksbrandvägg På
Windows-brandväggen skyddar datorn aktivt.

Windows Update På
Uppdateringar installeras automatiskt när de blir tillgängliga.

Virussydd Hittades inte
Det gick inte att hitta några antivirusprogram på datorn.

Skydd mot spionprogram och oönskade program Inaktuell
Windows Defender är inaktuell.
Skaffa ett annat antispiönprogram online

Säkerhetsinställningar för Internet OK
De rekommenderade nivåerna för säkerhetsinställningarna för Internet används.

UAC (User Account Control) På
Du får meddelanden via UAC om program försöker göra ändringar på datorn.
Ändra inställningar

Felsökning

Om du har något problem med datorn kan du börja med att kontrollera om Åtgärdscenter har identifierat problemet. Om det inte finns något meddelande om problemet kan du klicka på **Felsökning** (Troubleshooting) för att få hjälp att hitta och åtgärda problemet.

Om inte heller det fungerar kan du välja att återställa datorn till en tidigare tidpunkt via **Återställning** (Recovery), vilket beskrivs längre fram i boken.

Försök med något av följande om problemet inte visas här:

Felsökning
Hitta och åtgärda problem

Återställning
Återställ datorn till en tidigare tidpunkt

MICROSOFT SECURITY ESSENTIALS

På Microsofts webbplats finns ett gratis antivirusprogram, Microsoft Security Essentials, som du kan installera om du använder Windows.

På webbsidan kan du läsa mer om programmet och vad det skyddar dig mot.

- 1 Visa webbsidan **microsoft.se**, klicka på **Produkter** (Products) och välj **Microsoft Security Essentials**.
- 2 Klicka på **Hämta kostnadsfritt** (Download) och klicka sedan på **Kör** (Run) i meddelandefältet för att hämta filen och starta installationen direkt.
- 3 Klicka på **Nästa** (Next) följt av **Acceptera** (Accept) för att acceptera licensvillkoren.
- 4 Fortsätt genom guiden genom att klicka på **Nästa** (Next). Klicka sedan på **Installera** (Install) för att starta installationen.
- 5 Klicka på **Starta om nu** (Restart now) för att slutföra guiden.

The screenshot shows the Microsoft website for Sweden. The 'Produkter' (Products) dropdown menu is open, listing various software categories. 'Microsoft Security Essentials' is highlighted. Below the menu, the main page for Microsoft Security Essentials is visible, featuring a large image of a man and the text 'Det antikrängliga, antityra antivirusprogrammet'. A button labeled 'Hämta kostnadsfritt*' is visible, with a red circle and the number '2' pointing to it.

The screenshot shows the installation window for Microsoft Security Essentials. The title bar reads 'Microsoft Security Essentials'. The main content area contains the following text:

Installationen av Microsoft Security Essentials kan påbörjas

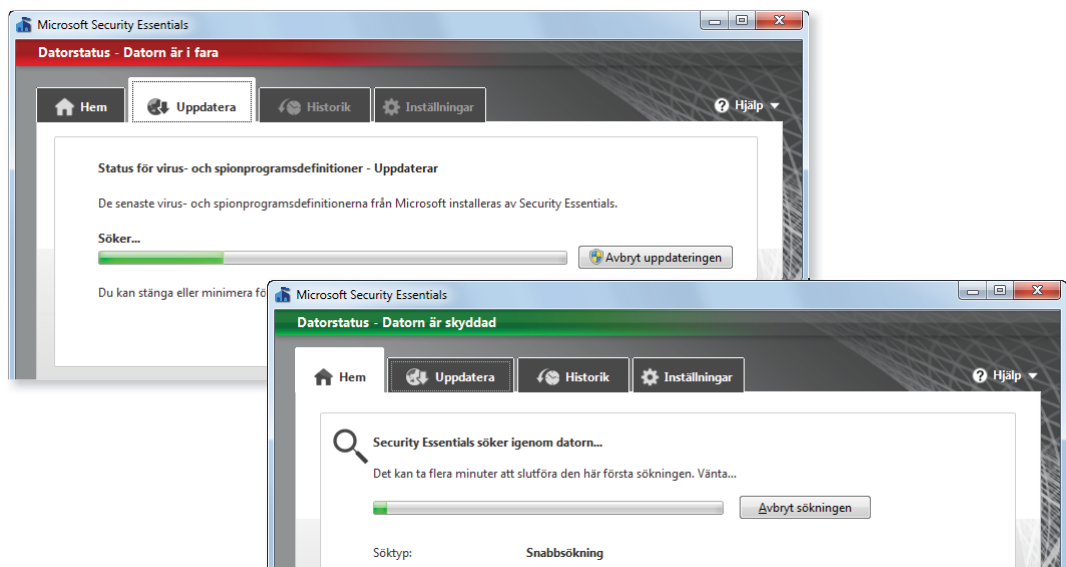
Om det finns andra antivirus- eller antispiönprogram installerade på datorn kan dessa orsaka en konflikt med Security Essentials och hindra det från att fungera som det ska. Det kan också orsaka allvarliga prestandaproblem på datorn.

Vi rekommenderar att du tar bort alla andra antivirus- och antispiönprogram innan du fortsätter köra den här guiden.

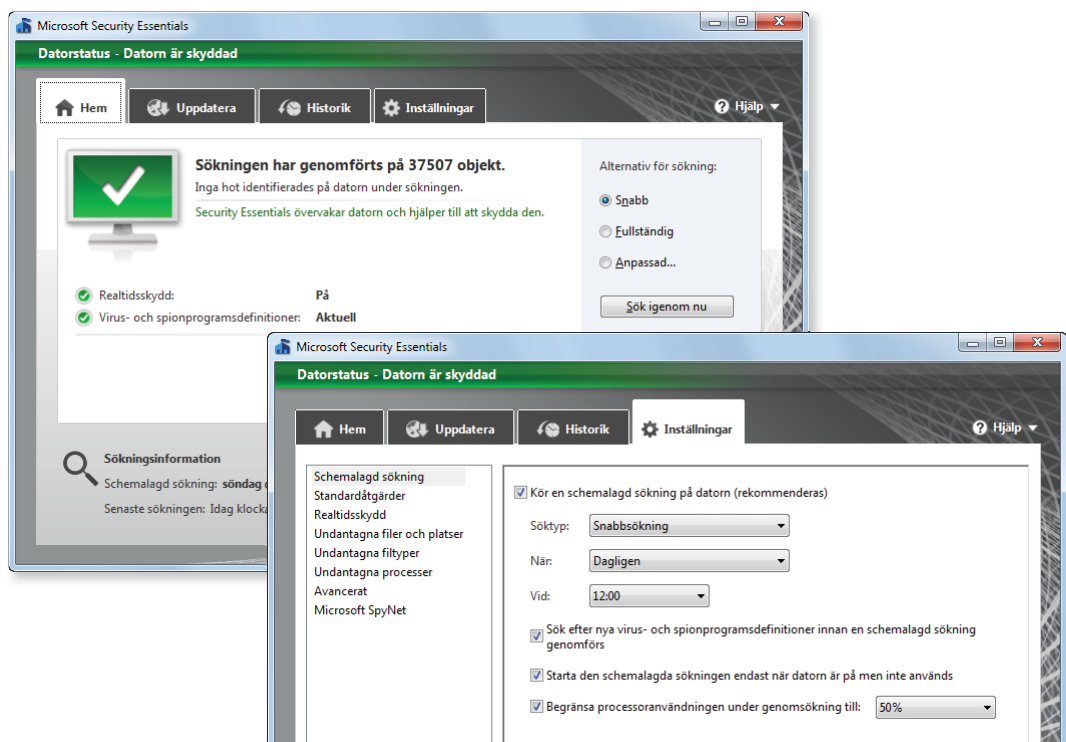
A link is provided: [Hur avinstallerar jag andra antivirus- och antispiönprogram?](#)

At the bottom of the window, there are two buttons: 'Installera >' and 'Avbryt'. A red circle with the number '4' points to the 'Installera >' button.

Nu hämtas och uppdateras de senaste virus- och spionprogramdefinitionerna (som identifierar skadliga program). Så fort detta är klart söks datorn igenom, vilket kan ta flera minuter.

När sökningen är genomförd kan du anpassa inställningarna för hur ofta och när programmet ska genomsöka datorn, detta gör du på fliken **Inställningar** (Settings).

WINDOWS-BRANDVÄGGEN

Aktivera brandväggen även om din router har en inbyggd brandvägg. Detta eftersom en router enbart skyddar mot datorer på Internet, inte mot datorerna i ditt nätverk.

En brandvägg är ett program som kontrollerar information som kommer till datorn. Beroende på inställningar och vad för typ av information som kommer kan den blockeras eller släppas igenom. Brandväggen kan således skydda mot hackare eller skadlig programvara, och den kan även hindra skadlig programvara att skickas från din dator till andra datorer. Du bör aktivera brandväggen även om du inte anser att du har något värdefullt på datorn.

Vi rekommenderar att du använder brandväggens standardinställningar som innebär att brandväggen är aktiv för alla nätverksplatser och alla nätverksanslutningar samt att brandväggen blockerar inkommande anslutningar som inte matchar något undantag.

Vad kan en brandvägg inte förhindra?

En brandvägg kan inte förhindra e-postvirus som skickas som bifogade filer i e-postmeddelanden, eftersom brandväggen inte kan avgöra vad ett e-postmeddelande innehåller. För att skydda dig använder du i stället ett antivirusprogram. Det finns många olika program, till exempel Microsoft Security Essentials (som beskrivs i detta kapitel), Norton, F-Secure, McAfee eller Avira.

Ett annat problem kan vara nätfiske, en teknik där datoranvändare luras att avslöja personlig eller ekonomisk information. Ett vanligt försök till nätfiske börjar med ett e-postmeddelande som verkar komma från en betrodd källa, men som i verkligheten uppmanar mottagaren att ange information på en falsk webbsida.

Öppna och aktivera brandväggen

För att hantera brandväggen måste du öppna den. Gör så här:

- 1 Öppna Kontrollpanelen och klicka på **System och säkerhet** följt av **Windows-brandväggen** (System and Security, Windows Firewall).
- 2 Kontrollera att brandväggens status är **På (On)**.

Klicka annars på **Aktivera eller inaktivera Windows-brandväggen** (Turn Windows Firewall on or off). Markera **Aktivera Windows-brandväggen** (Turn on Windows Firewall) och klicka på **OK**.

Du kan anpassa inställningarna för varje typ av nätverk som du ansluter datorn till.

The screenshot shows the Windows Firewall control panel window. The title bar reads 'Kontrollpanelen > System och säkerhet > Windows-brandväggen'. The main content area is titled 'Skydda datorn med Windows-brandväggen'. It shows the status of the firewall is 'På' (On). Below this, there are two network profiles: 'Privata nätverk (hem- eller arbetsplatsnätverk)' which is 'Ansluten' (Connected), and 'Offentliga nätverk' which is 'Inte ansluten' (Not connected). A callout box with a red '1' points to the 'Windows-brandväggen' status section, which includes the text: 'Windows-brandväggens status: På', 'Inkommande anslutningar: Blockera alla anslutningar till program som inte finns i listan över tillåtna program', and 'Aviseringsstatus: Visa ett meddelande om Windows-brandväggen blockerar ett nytt program'. A second callout box with a red '2' points to the left sidebar, specifically to the link 'Aktivera eller inaktivera Windows-brandväggen'. A third callout box with a red '1' points to the 'Tillåt ett prog' link in the top right corner of the window.

Anpassa inställningar för varje typ av nätverk
Du kan ändra brandväggsinställningarna för varje typ av nätverksplats som du använder.
Vad är nätverksplatser?

Platsinställningar för privata nätverk

- Aktivera Windows-brandväggen
 - Blockera alla inkommande anslutningar, även de som finns i listan över tillåtna program
 - Visa ett meddelande när Windows-brandväggen blockerar ett nytt program
- Stäng av Windows-brandväggen (rekommenderas inte)

Platsinställningar för offentliga nätverk

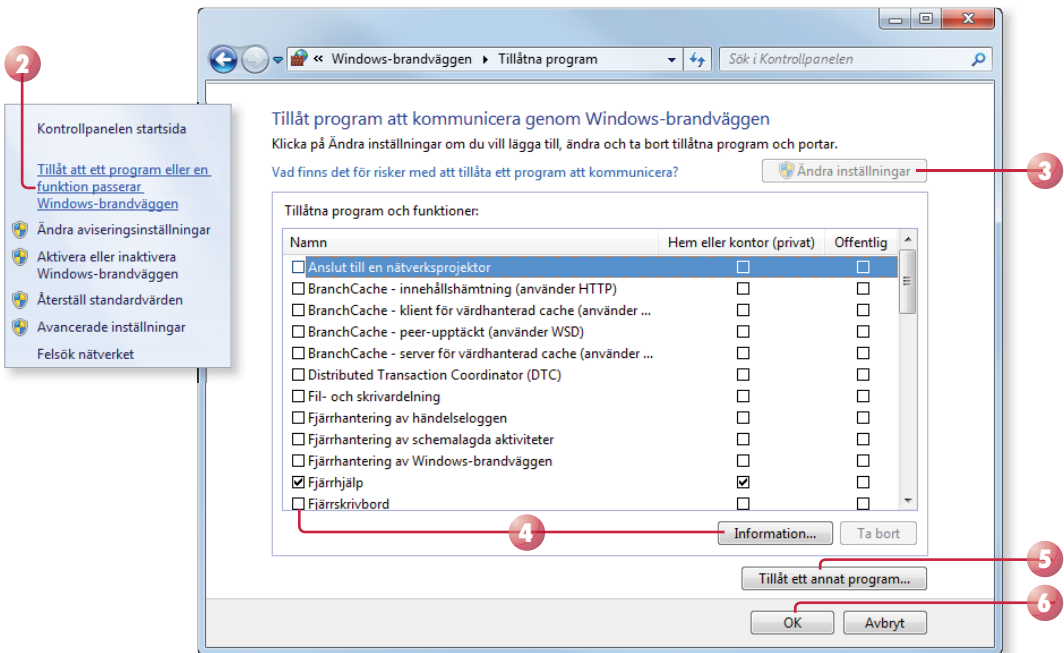
- Aktivera Windows-brandväggen
 - Blockera alla inkommande anslutningar, även de som finns i listan över tillåtna program
 - Visa ett meddelande när Windows-brandväggen blockerar ett nytt program
- Stäng av Windows-brandväggen (rekommenderas inte)

Hantera undantag

Genom att skapa undantag eller öppna en port för vissa program öppnar du en dörr i brandväggen genom vilken ett program tillåts att kommunicera. Varje gång du skapar ett undantag försvagas alltså skyddet något, eftersom varje öppen port ger fler möjligheter för hackare och skadlig programvara att ta sig in.

I allmänhet är det säkrare att skapa ett programundantag än att öppna en port. En port är nämligen alltid öppen (tills du stänger den), medan ett undantag bara har porten öppen precis när det behövs för en viss kommunikation. Du ska därför bara skapa undantag eller öppna portar för program som du känner igen.

- 1 Öppna **Windows-brandväggen** (Windows Firewall).
- 2 Klicka på **Tillåt att ett program eller en funktion passerar Windows-brandväggen** (Allow a program or feature through Windows Firewall).
- 3 Klicka på **Ändra inställningar** (Change settings).
- 4 Markera rutan för det program som du vill tillåta. Klicka på **Information** (Details) för att läsa mer om ett markerat objekt.
- 5 Vill du lägga till ett program som inte finns med i listan klickar du på **Tillåt ett annat program** (Allow another program), markera ett program och klicka på **Lägg till** (Add).
- 6 Klicka på **OK** för att spara och avsluta.

Övning 57 – Kontrollera brandväggen

Kontrollera att Windows-brandväggen är aktiverad, om inte aktiverar du den.

Kontrollera även vilka undantag som är markerade och undersök vilka egenskaper de har.

WINDOWS DEFENDER

Oönskade program såsom spionprogram kan försöka installera sig själva på datorn utan din vetskap när du är ansluten till Internet. De kan även angripa datorn när du installerar program från flyttbara enheter.

Det kan finnas spionprogram på din dator utan att du märker några symptom. Spionprogram kan programmeras så att de körs vid andra tidpunkter, och inte bara vid själva installationen. Den typen av program kan samla information om dig och datorn utan din tillåtelse.

Använder du standardinställningarna uppdateras Windows Defender automatiskt så att du alltid har aktuella definitioner, vilka används för att upptäcka spionprogram och annan oönskad programvara.

Windows Defender söker regelbundet efter oönskade program och tar automatiskt bort eventuella skadliga program som påträffas. Du kan schemalägga hur ofta sökningarna ska genomföras.

I Windows Defender finns dessutom ett realtidsskydd som visar en varning om program försöker installera sig själva, köras på datorn eller ändra viktiga inställningar.

I vissa antivirusprogram finns även ett inbyggt anti-spionprogram. I Åtgärdscenter kan du se om du har något skydd mot spionprogram och oönskade program, samt vilket program som är aktiverat.

Indikationer på spionprogram

Det kan vara svårt att upptäcka ett spionprogram på datorn, men några olika indikationer på oönskade program kan vara följande:

- Du upptäcker nya verktygsfält, länkar eller favoriter som du inte har lagt till i webbläsaren.
- Din startsida, muspekaren eller sökprogrammet ändras oväntat.
- Du skriver adressen till en viss webbplats, men hamnar på en annan webbplats utan något meddelande.
- Du ser popup-fönster trots att du inte arbetar i webbläsaren.
- Datorn går plötsligt långsammare än vanligt.

WINDOWS 7 FÖRDJUPNING

Kan du redan grunderna i operativsystemet Windows 7 och vill lära dig mer avancerade funktioner är det här en bok för dig. I denna bok går vi igenom hur du installerar hård- och mjukvara, hur du använder Åtgärdscenter, Nätverk och hur du kan hantera Internetanslutningar och göra det säkrare. Vi tittar på nya Windows Live Mail, samt mediafunktioner som Media Center, Media Player och Windows Live Photo Gallery. I slutet av boken får du lära dig att använda den automatiska säkerhetskopieringen och felsökningen i Windows.

Till boken hör många övningar i varierande svårighetsgrad. Övningsfilerna till dessa laddar du ner utan kostnad från vår webbplats www.docendo.se, där finns även lösningsförslag till övningarna i pdf-format.

Vår serie Inspira är grund- och fördjupningsböcker där du steg för steg får lära dig viktiga funktioner i programmen. Teoridelar varvas med övningar och böckerna fungerar både för lärarledd undervisning och självstudier.

DOCENDO

ISBN 978-91-7207-969-4

9 789172 079694